

MODERNO- POSTMODERNO

IZBOR IZ
FUNDUSA
GALERIJE
UMJETNINA

RADNA
KNJIŽICA

Galerija umjetnina osnovana je nakon Drugoga svjetskog rata u potpuno razorenom gradu 10. listopada 1948. Od osnutka do 1963. bila je samostalna ustanova. Prva je institucija takve vrste u Zadru koja se bavi skupljanjem, čuvanjem i predstavljanjem umjetničke građe, najvećim dijelom XX. stoljeća. Fundus od 80 radova u početku narastao je otkupima i donacijama na 1.700 umjetničkih predmeta. Tomu treba dodati oko 30.000 negativa fotoreporterskog opusa Ante Brkana.

Galerija u svom fundusu posjeduje umjetnine XVII., XVIII. i XIX. st. te čuveni „Ugljanski triptih“ iz XIII. st. (stalna posudba SICU), a najveći dio pripada XX. stoljeću. Građa je podijeljena na: Zbirku starog slikarstva, Zbirku ikona, Zbirku umjetnosti XIX. i XX. st. (do 1945.), Zbirku suvremene umjetnosti, Legat Ivana Palčića, Zbirku negativa Ante Brkana i Zbirku fotografija.

Muzejsko-galerijsko poslanje Galerije obuhvaća skupljanje umjetnina uglavnom s područja Hrvatske, čuvanje građe, istraživanje i predstavljanje fundusa i izložbeno-prezentacijsku djelatnost. Fundus je dosad prezentiran u šest tematskih cjelina: pedesetiha godina izložena je inicijalna građa - ikone i hrvatski, uglavnom dalmatinski slikari, potom Hrvatsko slikarstvo od XIX. stoljeća do pedesetih godina, Slikarstvo na tlu Jugoslavije od 1945. do 1975., Dalmatinsko slikarstvo od 1850. do 1977., Slikarstvo i kiparstvo u Jugoslaviji od 1918. do 1980. te Hrvatsko slikarstvo i kiparstvo XIX. i XX. stoljeća, a zatim izložbama: 60 godina Galerije umjetnina 2008., Klik na krajolik - Krajolici iz fundusa Galerije umjetnina 2016. te Izbor iz zbirke Galerije umjetnina 2017.

Povijest Galerije umjetnina vezana je uz priču o sudbini grada, o diskontinuitetu gradskog života uvjetovanoga specifičnošću povijesti i geografskog položaja. Dugogodišnje beskućništvo Galerije zbog dotrajalosti zgrade (2006. – 2017.) prekinuto je tek nakratko obnovom njenog matičnog prostora u dijelu Providurove palače, što je omogućilo prezentiranje dijela njenog fundusa do ponovnog iseljenja 2018. u očekivanju novog prostora u okviru Dvije palače. Izložbom *Moderno-postmoderno* u prostoru Kneževe palače predstavljamo reducirani izbor umjetnina kojim se tek djelomično prezentiraju zbirke pohranjene u čuvaonici.

IMPRESSUM:

Fotografije: Živko Bačić, Goran Vranić, Antun Travirka

Autor teksta: Lucija Sekula, literatura: www.nmz.hr

Ljubica Srhoj Čerina „60 godina Galerije umjetnina“ (2008.),

Ljubica Srhoj Čerina „Izbor iz zbirke Galerije umjetnina“ (2017.),

Koraljica Alavanja i Nevena Štokić „Moderno –postmoderno“ (2022.)

Izdavač: Narodni muzej Zadar

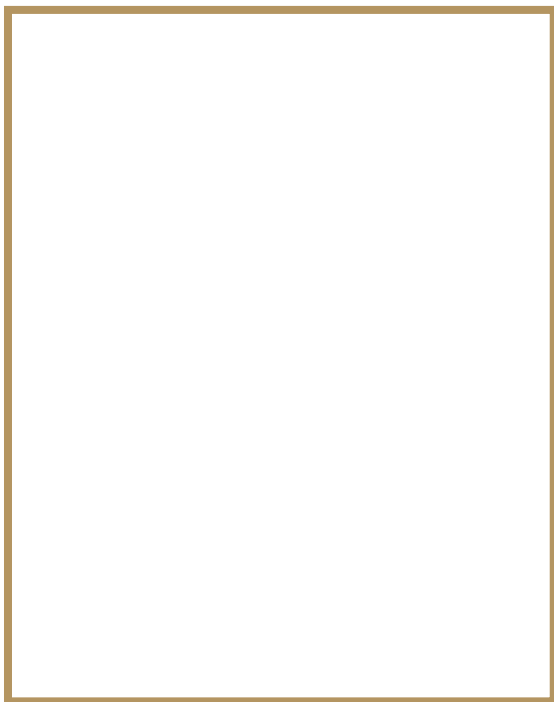
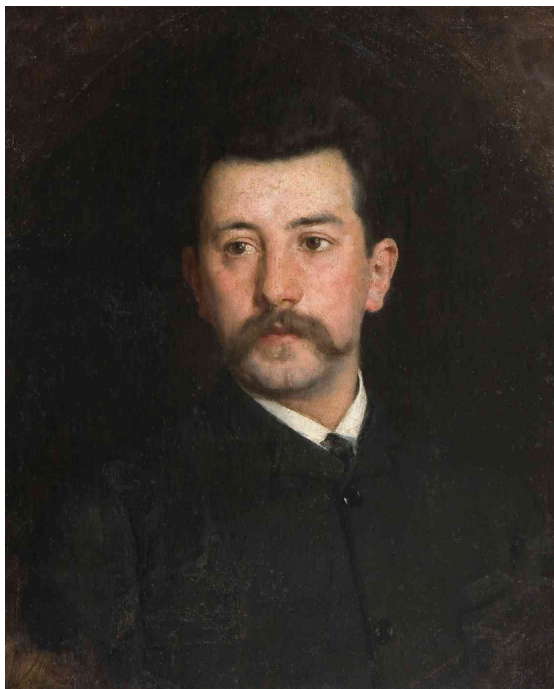

1.

Nacrtaj
portret
koristeći
iste motive

Bogdanović
Teresina,
Autoportret

Vlaho Bukovac,
Portret
Michelangela
Luxarda

Najbrojnija je zbirka suvremene umjetnosti koja u razdiobi povijesti umjetnosti obuhvaća vrijeme nakon završetka Drugoga svjetskog rata, što korespondira s osnivanjem Galerije umjetnina (1948.). Različite stilske i oblikovne tendencije na hrvatskoj likovnoj sceni druge polovice XX. st. odražavaju se u većoj ili manjoj mjeri i u ovoj zbirci.

Ta zbirka pokazuje supostojanje figuracije i apstrakcije u drugoj polovici XX. st., osobito su zanimljivi radovi umjetnika koji problematiziraju figuraciju i mijenjaju svoj likovni govor: tu su slike Otona Glihe, od skoro realističkih do apstraktnih antologijskih Gromača, pejzažni strukturalizam Frana Šimunovića i Otona Postružnika, radovi Ante Kaštelančića od 40-ih do apstrakcija 70-ih godina, Zlatka Price od kasnih 40-ih do 70-ih godina, Ede Murtića od izvanrednog ratnog ciklusa crteža do radova apstraktnog ekspresionizma, Šime Perića, Ljube Ivančića (od 1954. do 1971.), Nikole Reiserera, Ferdinanda Kulmera i drugih.

Ivo Dulčić predstavljen je dvjema antologijskim slikama: Djevojka u interijeru i Pijani stolovi, Marino Tartaglia crtežom i slikom Cvijeće, oglednim primjerom njegova analitičkog odnosa prema motivu, tendencije nadrealizmu i novim oblicima figuracije zastupljene su radovima Miljenka Stančića, Nives Kavurić Kurtović, Željka Hegedušića, Vasilija Jordana, Hrvoja Šercara, morfologija enformela (u čistom obliku ili u radovima Ive Gattina, Hajrudina Kujundžićaw, Borisa Dogana, Ljube Ivančića, Rudolfa Sablića, Maksima Krstulovića.

Hiperealistička poetika predstavljena je radovima Marijane Muljević, Jadranke Faturn, Vlade Jakelića, Ive Friščića, socijalno angažirana bijafarska poetika radovima Mira Vuce, Ratka Petrića, Stjepana Gračana, Rudolfa Labaša.

Nova umjetnička praksa 70-ih nedovoljno je zastupljena u fundusu (Dubravko Budić, Danilo Dučak); odjeci te prakse prisutni su u radovima Vlade Marteka iz 90-ih, slici Marijana Molnara (2003. god.), fotodokumentaciji performancea Čišćenje ulica Tomislava Gotovca.

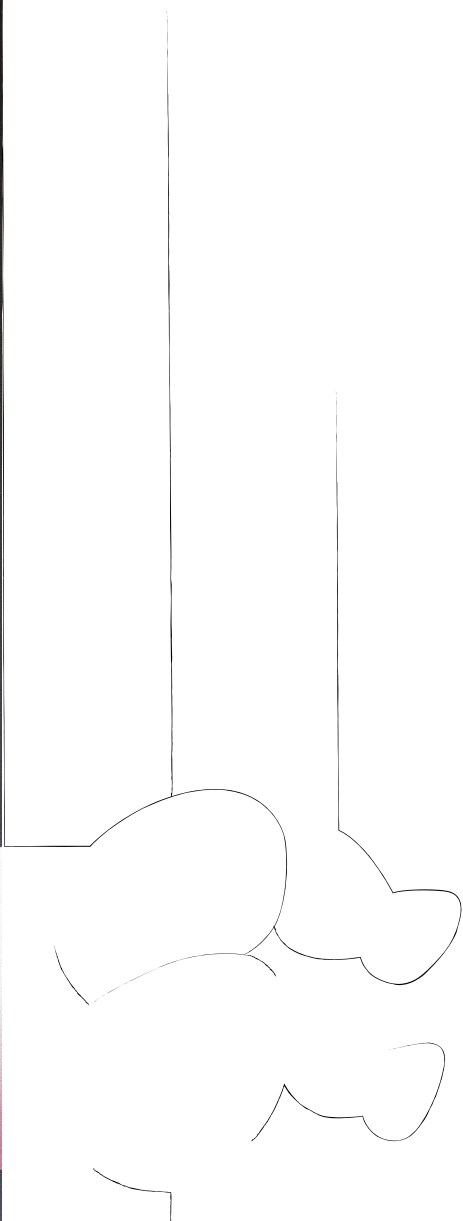
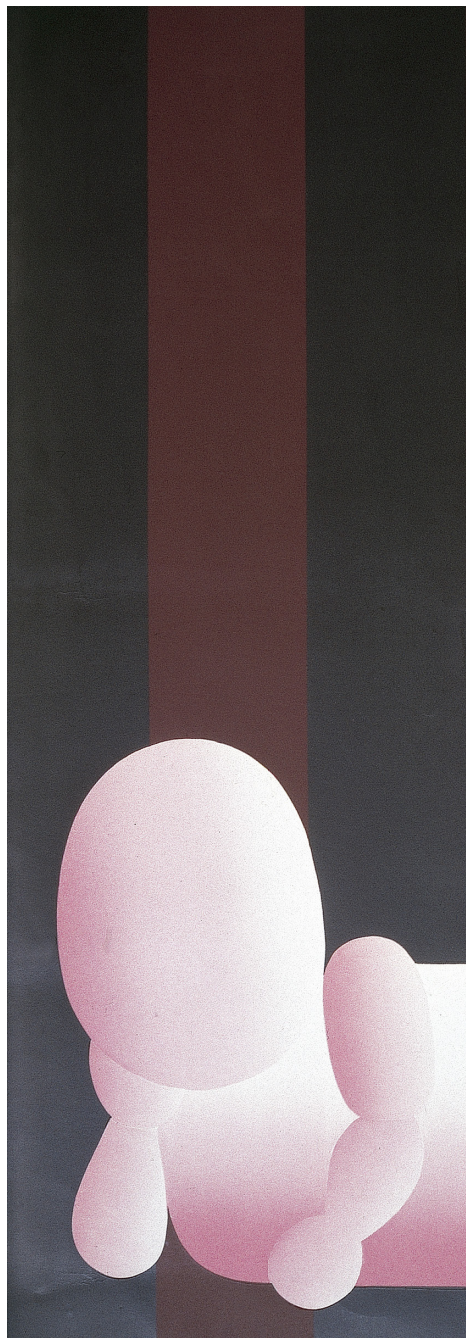
Postmoderna - odnosno pojava Nove slike 80-ih kod hrvatskih umjetnika - odražena je u radovima Igora Rončevića, Marine Ercegović, Antuna Borisa Švaljeka, Ivana Zelića, Đure Sедера, Borisa Bučana, slovenskog umjetnika Klavdija Tutte ...

Skulptura je zastupljena u manjoj mjeri radovima u rasponu od Vjekoslava Rukljača, Andrije Krstulovića, Antuna Augustinčića, Stipe Sikirice, Koste Angeli Radovanija, Ante Orlića, Ivana Kožarića, Aleksandra Srneca, Kuzme Kovačića, Alda Krizmana, predstavnika grupe Bijafra i drugih.

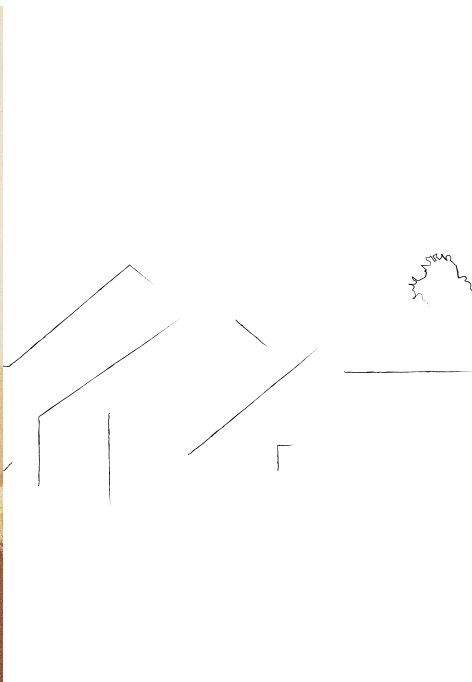
Posebna je cjelina Legat Ivana Palčića koji sadrži oko 200 crteža najvećim dijelom flomasterom s početka 60-ih god., te ugljenom i tušem, kao i korespondenciju, fotografije, bilježnice s pjesmama.

U zbirci su zastupljeni radovi splitskog likovnog kruga starije i srednje generacije (osim spomenutih tu su Josip Botteri Dini, Jakov Budeša, Petar Jakelić, Vlado Jakelić, Vako Lipovac, Mile Skračić... Nikša Čvorović, Mateo Perasović ...), dubrovačkog (osim Iva Dulčića tu su zastupljeni Đuro Pulitika, Antun Masle, Lukša Peko ...), riječkog (Vladimir Udatny, Jakov Smokvina, Ivo Kalina ...) te zadarski slikari starije i srednje generacije: Zdenko Venturini, Mario Kotlar, Alfred Petričić, Ivo Tomljanović, Izak Morović, Božidar Đurić, Ivan Zelić, Ante Kazija, Nilo Karuc, Igor Gluić, Mojmir Mihatov, Tomislav Čerina, Igor Rončević, Antun Boris Švaljek, Gojislav Kalapać, Dubravka Vidović ...

2. Dvrši sliku

Vasko Lipovac, Gola i bosa

Miljenko Stančić, Stara ulica

MOŽDA NISTE ZNALI..

U Zadru je na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće živjelo i radilo čak sedam slikarica iz obitelji Borelli, četiri iz obitelji Bogdanović i dvije iz obitelji Bottura. U Galeriji umjetnina je sačuvano par radova od svake od njih.

Vlaho Bukovac boravio je u Zadru 1884. godine. Od 7. rujna do 29. listopada Bukovac je u kući Perlini na Novoj rivi izrađivao portrete po narudžbi. Ukupno je naslikao 11 portreta te ih izložio na samostalnoj izložbi u Gradskoj loži.

Kod hrvatskih umjetnika se može istaknuti Ivan Palčić koji pripada onoj generaciji hrvatskih umjetnika i intelektualaca koja se u Zagrebu okupljala oko A. G. Matoša. U Zagrebu je studirao kod Avera i Čikoša, a u Pragu kod Bukovca i Švabinskog. Prag je u to vrijeme bio pod jakim utjecajem avangardnih pokreta iz Pariza i Berlina. Utjecaji kubizma i ekspresionizma su dominantni, a formira se i hibridna varijanta kuboekspresionizam.

Sredinom dvadesetih godina povukao se u Novalju i u tom razdoblju nastao je jedan potpuno nov opus, čitava galerija portreta, fizionomija i karaktera nastalih brzim potezima flomasterom na papiru.

Ideju moderne koja je težila za raskidom s akademizmom, ali zadržala visoke ideale izjednačavanja umjetnika i njegova djela kao i težnje za originalnom individualnošću, od 1970-ih godina zamjenjuje postmoderna koja se odlikuje odustajanjem od jednog viđenja stvarnosti te propagira ideju da je sve moguće, sve se odvija istovremeno, a izražava kroz eklektizam, citatnost i apropijaciju na sadržajnom polju slike.

Nives Kavurić Kurtović je prva žena slikarica koja postala redovna članica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, 1997. godine.

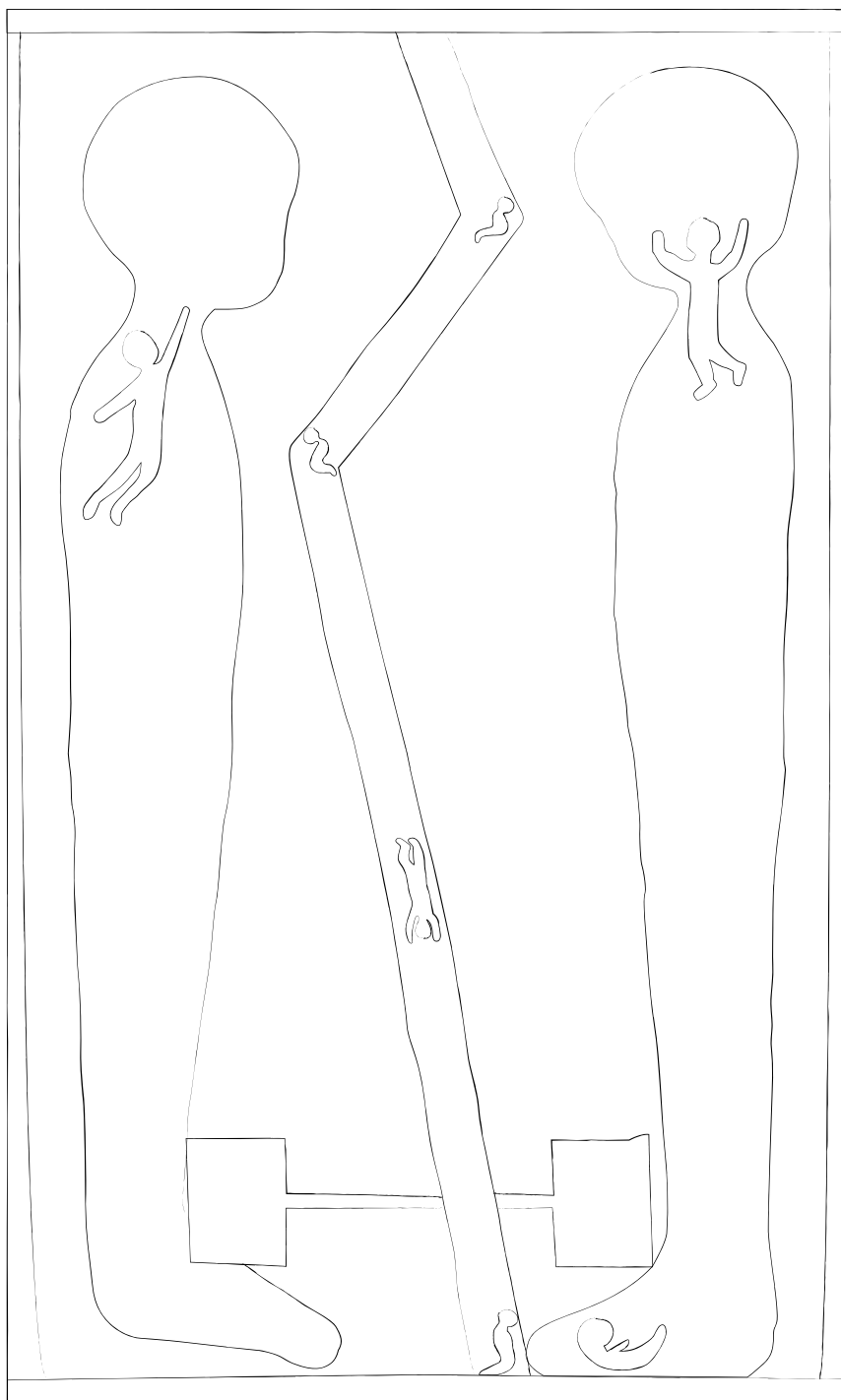
Tomislav Gotovac je jedan od prvih naših performer koji je uz slogan „Više cvijeća, manje smeća“ izašao na ulice Zagreba i čistio ih kao čin umjetničke akcije.

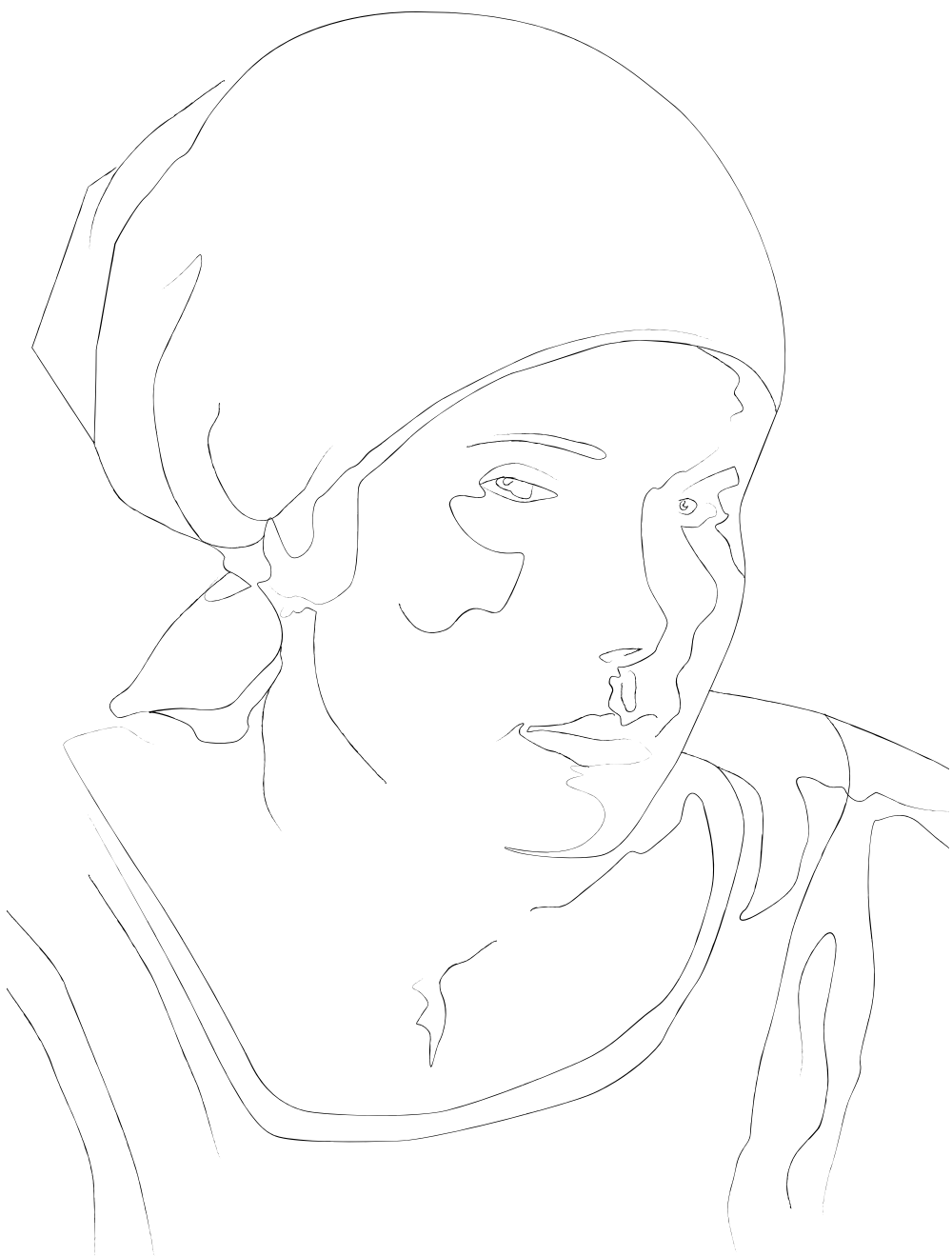
Vlado Martek je jedan od grupe šestorice autora koji su se pobunili na analitički način, kroz samu umjetnost su propitivali umjetnost, medij kojim su se izražavali, pojam umjetnika i i sam umjetnički čin. Odlučili su da im galerije i muzeji ne trebaju pa su radili akcije vani u prostoru. U javnom prostoru bi slikali, pisali poeziju, radili izložbe i drugo.

3.

Obojaj sliku

Jerolim Miše, Glava

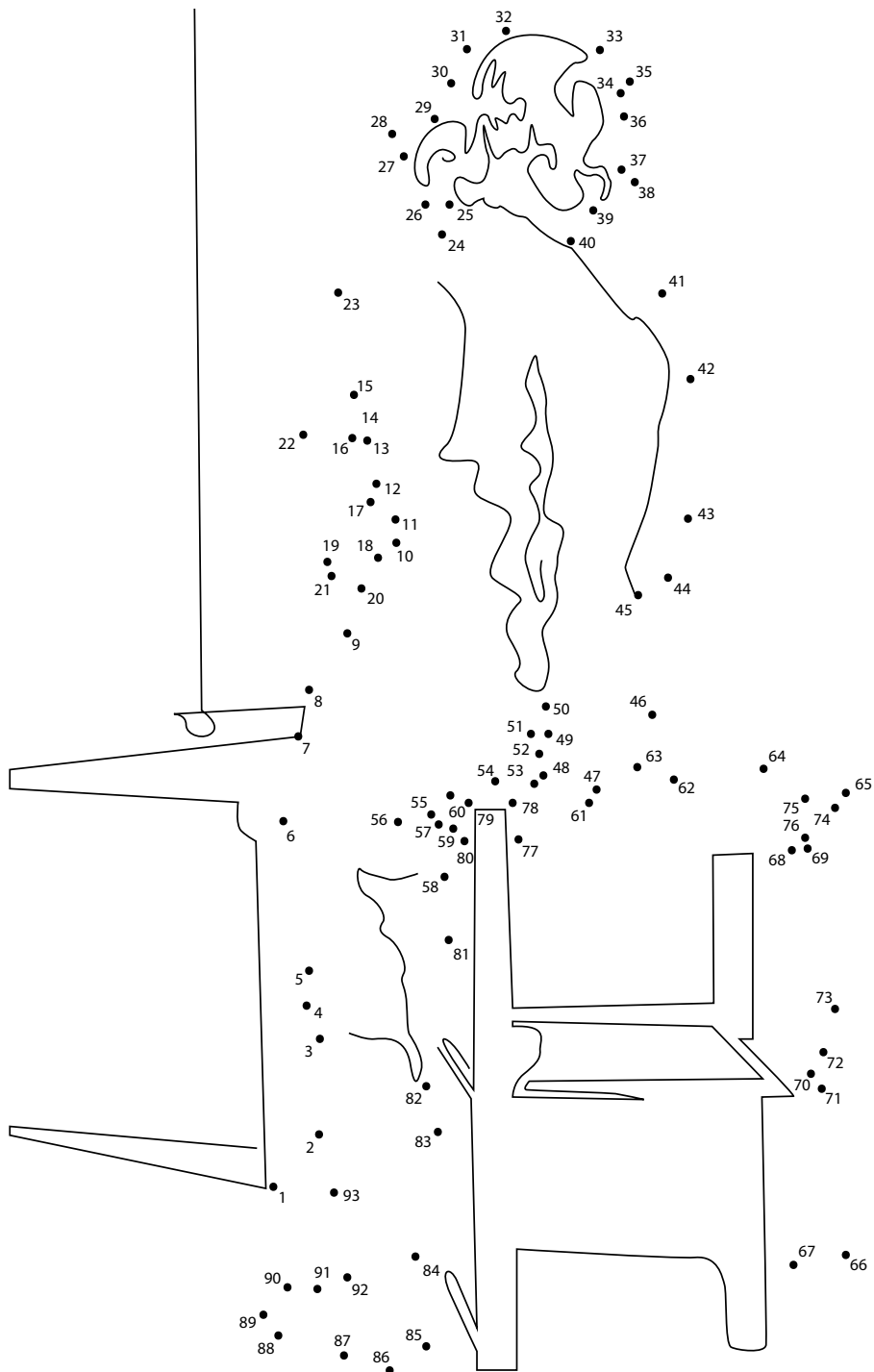
Jerolim Miše, Pri toaleti

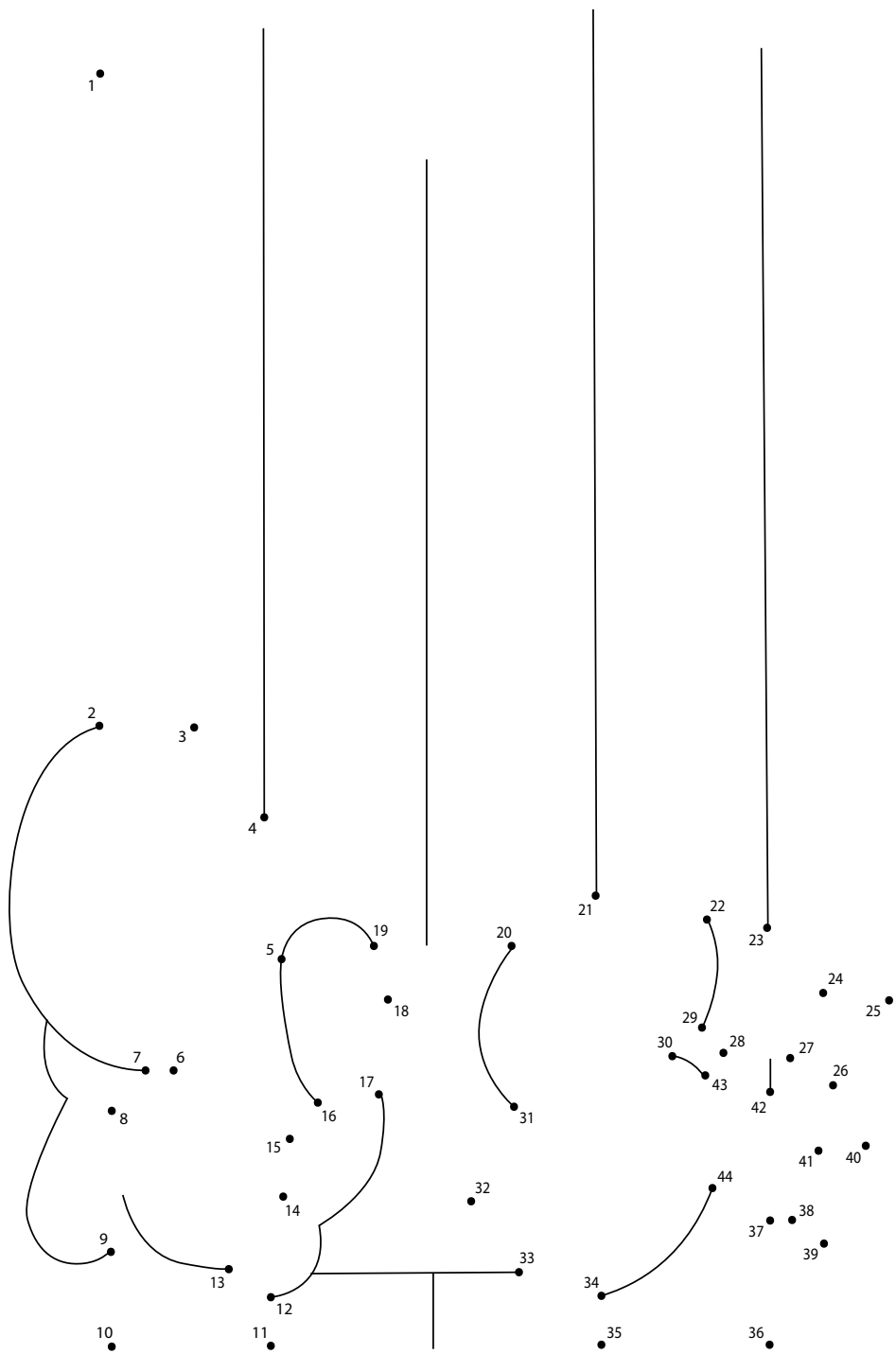
4.

Otkrij dio slike
koji nedostaje
povezujući
brojeve

5.

Poveži slike s
pojmovima

performans

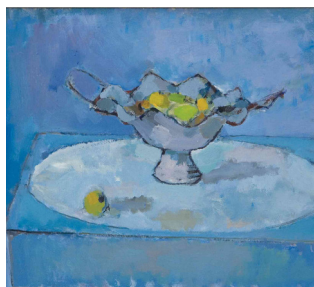
apstrakcija

mrtva priroda

pejzaž

akt

portret

6.

Pronađi
6 razlika

Đan

Đan

Tomislav Gotovac, Više cvijeća manje smeća

Albert Kinert, Doručak

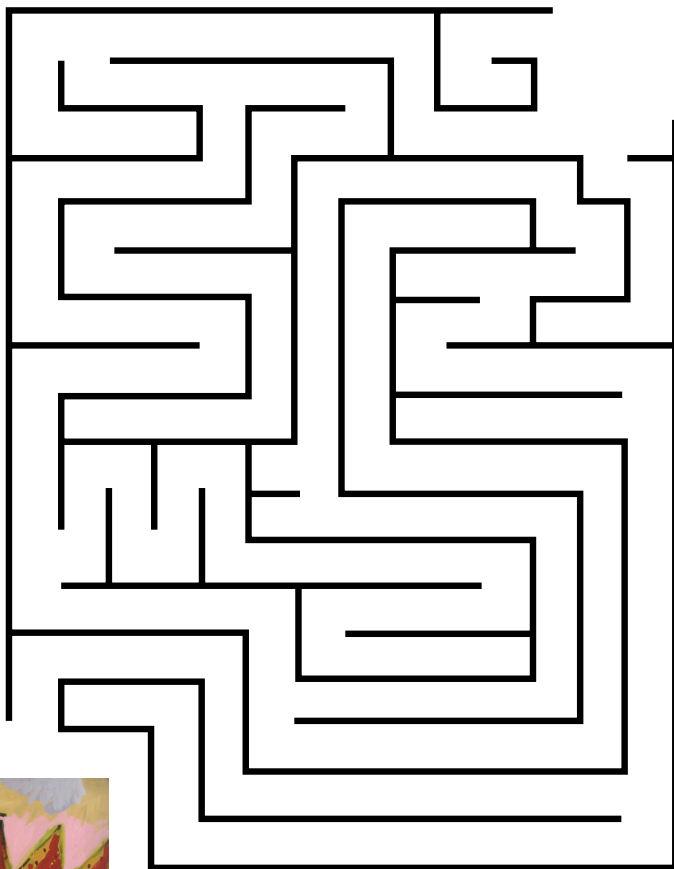

Vladimir Varlaj, U brodogradilištu

7.

Pronađi put od
moderne do
postmoderne

Zlatko
Šulentić,
Na mrtvom
kanalu

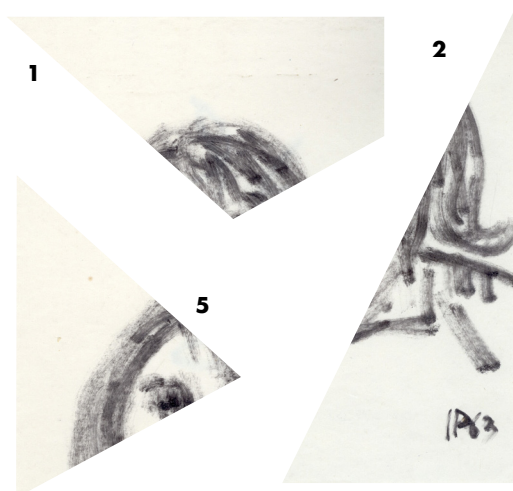
Marina
Ercegović,
Dan

8.

Spoji dijelove
slike prema
točnom
redoslijedu da
tvore jednu sliku

Ivan Palčić

Oton Gliha, Grana kestena

9.

Osmosmjerka

J	T	B	U	K	O	V	A	C	E	B	G	L	I	H	A	L	J	Z	W
T	M	D	C	U	I	G	A	D	C	O	W	B	Z	A	Š	T	I	T	A
T	E	F	U	U	Z	C	Y	J	A	N	F	A	L	C	H	O	H	H	O
R	B	Y	J	X	C	H	M	K	J	R	Q	Š	B	B	C	K	S	C	H
W	E	Y	A	R	X	R	P	Y	J	E	Z	T	Y	Y	A	D	L	F	U
I	S	U	V	B	O	E	H	X	Q	D	X	I	T	A	K	S	I	T	E
B	O	G	D	A	N	O	V	I	Ć	O	Z	N	T	D	U	Ć	K	A	L
T	V	K	X	D	B	P	D	T	I	M	O	A	R	L	L	I	A	J	I
Y	C	Y	X	Ć	G	I	X	D	T	T	N	I	N	B	T	B	R	I	P
P	A	S	V	I	C	V	Y	T	R	S	R	M	N	Q	U	A	S	C	O
R	V	D	T	V	O	N	H	Ć	U	O	E	U	M	F	R	B	T	A	V
I	O	Z	R	O	V	G	A	I	M	P	D	Z	V	T	A	E	V	K	A
C	T	O	N	D	T	B	A	Č	T	H	O	E	O	L	P	U	O	U	C
A	O	Z	C	I	S	S	E	L	Q	N	M	J	H	Z	Q	W	T	D	V
Y	G	U	Q	V	R	S	L	A	E	H	D	S	L	T	M	Y	B	E	L
F	W	H	N	H	A	D	E	P	S	R	U	M	J	E	T	N	O	S	T
Y	N	E	W	R	P	R	D	G	A	D	I	O	E	G	Q	R	J	H	N
M	Z	O	G	L	I	U	O	G	D	I	T	J	E	E	O	N	K	H	E
V	I	X	V	D	K	M	T	E	O	Č	J	V	A	N	J	E	R	Y	E
I	A	O	K	V	G	A	R	J	Y	A	H	K	G	E	P	L	Q	I	D

muzej
umjetnost
galerija
slikarstvo
kiparstvo
edukacija
kultura

baština
očuvanje
zaštita
bogdanović
murtić
gliha
vidović

bukovac
babić
lipovac
prica
gotovac
palčić
moderno
postmoderno

www.nmz.hr